

**Generaale vertooning van de zonsverduistering, ofte groote
zon-eclips, die wezen zal den 22sten mey, in het jaar 1724.
waar van de verduistering by ons te zien zal zyn, op het
grootst, ofte midden, 's avonds ten 6 uuren 36 minuten [...]
Meetkundig-vert oog. Verklaaring van de nevenstaande
afbeelding; vertoonende hoedanig de verduistering alhier, te
Amsterdam zal gezien worden**

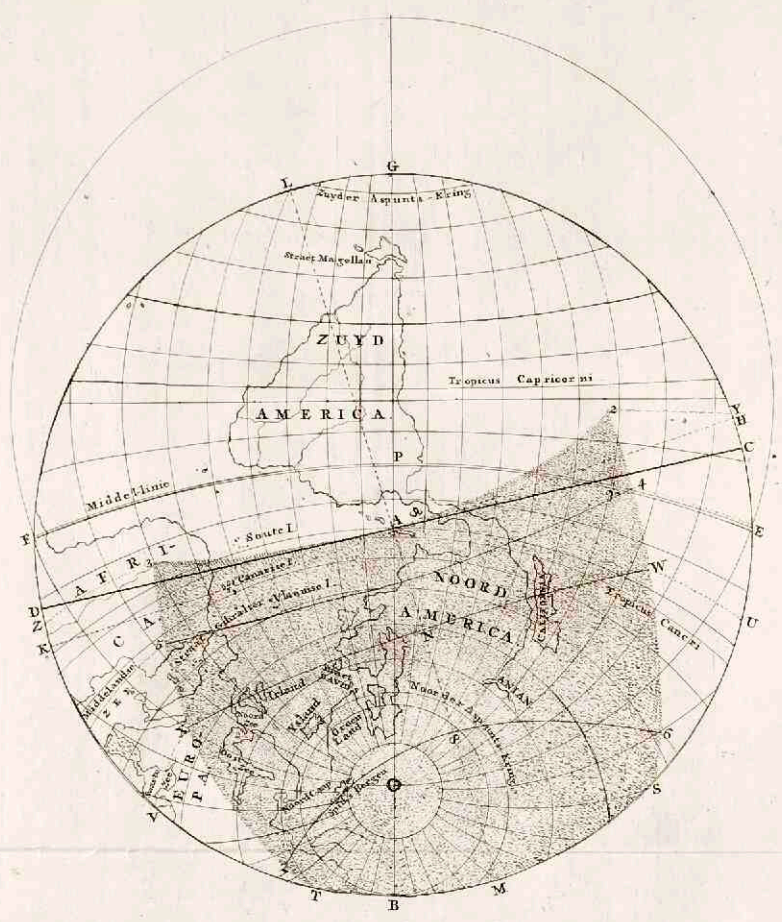
Pamflet voor de totale zonsverduistering van 22 mei 1724

<https://hdl.handle.net/1874/33146>

Bibl. Rhen.-Traj.
d. d.
Vir. G. G. M. 11.
MUSEUM ASTRONOMICUM
Sect.
N. 46.

Generaale Vertooning van de Zonsverduistering, Ofte GROOTE ZON-ECLIPS,

Die wezen zal den 22^{den} Mey, in het Jaar 1724. waar van de verduistering by ons te zien zal zyn, op het grootst, ofte midden, 's Avonds ten 6 Uuren 36 Minuten.

Op de vertooning van den Aardkloot hier neven gestelt / zyn alle de landen en plaatsen daer deese Eclips zal kunnen worden gezien / in schaduws vertoon / en met een duistere blick afgedekt.

Het Rond B, F, G, B, verbeeldt die helft van den Aardkloot die van de Zon zal worden bescheenen ten tyde der middelpunts duistering; zynde 's avonds 5 uren 15 minuten naar onsen middag gerekent.

Letter O, is het Noorder As-punt, staande verheven boven den Zigt-cynder B, 20 Graaden 35 Minuten. Zynde gelyk A, P, de Zons noorder evenaers breedte.

D, A, C, is 't Taanronde of de Zons weg, K, H, is de Maans weg, L, A, N, M, des Maanswegs As-boog: Op welke boog de middelpunts duistering komt te vallen; dat is ten tyde als de Zon en Maan waarlyk in saamenstand zyn.

Vorders is letter W de plaats op den Aardkloot daer men in 't begin dezer Eclips de Zon geheel verduistert zal zien opkoomen, 's morgens ten 5 uren 36 minuten na de middernacht aldaar: zynde op de Noorder Breedte van 15 Gr: 20 Min: en 153 Gr: 20 Min: beweften de Stad Amsterdam.

Merkt: Deese plaats W, is dan, wanneer de Zon aldaer geheel verduistert opkomt; in U, dog komt door des Aardkloots omwenteling, eer nog de Zon en Maan waarlyk in saamenstand zyn, inde plaats W. En aldus komt ook de plaats 2 uit Y in 2. En zoo voort.

Letter N, is de plaats daer de Zon geheel verduistert zal bevonden worden: ten tyde der middelpunts duistering, leggende op 51 Gr: 56 Min: Noorder Breedte, en 92 Gr: 33 Min: beweften Amsterdam. Zullende de Zon 's morgens ten 11 uren 1 minut na haer Middernacht aldaar, geheel verduistert bevonden worden.

Letter X is de plaats daer de Zon, in 't eynde der Eclips, geheel verduistert ondergaande, zal worden gezien, 's avonds ten 7 uren 31 minuten: na den Middag aldaar; Leggende op 46 Gr: 15 Min: Noorder Breedte, en 12 Gr: 15 Min: beweften de Stad Amsterdam.

Deese plaats X, is ten tyde der ware saamenstand van Zon en Maan wel regt zoo als se hier geteekent is; dog, door des Aardkloots omwenteling, eer de Zon aldaer geheel verduistert ondergaat, is die al gekoomen in V. Dus komt ook 3 in Z. En zoo voort.

De Plaatsen nu onder deese boog W, N, X, zyn; Eerstelyk: Inde Grootte Zuid-Zee / van daar loopt de geheele schaduw over Noord-America / Oostwaard aan over Dublin in Ierland / Londen in Engeland: Voorts Oostwerts / Dantserken / Gent / Herten / Oudenaerden / Kortrijk / Brussel / Doornik / Brussel / Charleroy / Chateaufort / Gumbourg / Tumbag / Hydelsheim / Spiers / Heidelberg / Philipsburg / Baden / Durlag / Straatsburg &c. En zal de Zon 11 en een halve duim over de Noordzyde verduistert te Verticim ondergaan.

De Linie 2. A. 3. is de uiterste raaking dezer verduistering, buiten dewelke zuidwaards aan, geen verduistering zal kunnen gezien worden: De plaats 2. is gelegen op 17 Gr: 17 Min: zuider breedte, en 135 Gr: 17 Min: beweften Amsterdam, A. is op 20 Gr: 35 Min: Noorder Breedte; En 3. is op 14 Gr: 52 Min: Noorder Breedte, en 8 Gr: 51 Min: beweften Amsterdam gelegen.

De Boog S, M, T, is de uiterste vertooning daer de verduistering met de Gezigt-cynder, ofte Horizont wordt afgesneden: Zynde S, op 41 Gr: 30 Min: Noorder Breedte, en 188 Gr: 9 Min: beweften ons: Zullende, op den tyd der Middelpunts-duistering, de Zon opkoomen aldaar, ten 4 uren 43 minuten, zoo als de verduistering eyndigt.

M, is op de Noorder Breedte 63 Gr: 45 Min: en 218 Gr: 25 Min: beweften ons, zullende aldaar, de Zon, in haer grootste Middelpunts-duistering, opkoomen, 's morgens ten 2 uren 40 minuten, en zal twee tegende deelen over de Zuydzyde verduistert.

De plaats T, is gelegen op de Noorder Breedte van 66 Gr: 26 Min: en van ons in lengte ten Oosten 70 Gr: 43 Min: en zal 's avonds ten 9 uren 58 minuten de Zon aldaar ondergaan, zoo als de verduistering aldaer een aanvang neemt, zynde de tyd des waeren saamenstands van Zon en Maan.

Op deese afbeelding zyn nog geteekent de lynen 4, 5, en 6, 7, 8. aanwyzende die plaatsen daer de Zon op 't grootst half of tot aan haer middelpunt zal verduistert. Ter plaatse 4 en 5. zal de verduistering over de Noordzyde gevallen, en die onder 6, 7, 8. over de Zuydzyde.

Alle de plaatsen die onder de lynen 2, 4, W, 6, S, gelegen zyn, die zullen de verduistering zien in de Zons-opgang, zoodanig als boven is aangeteekent: En die onder 3, 5, X, T, in derzelver ondergang: En die onder T, M, S, leggen die wortel de verduistering door de Gezigt-cynder ofte Horizont afgesneden.

MEETKUNDIG-VERTOOG.

Verklaaring van de nevenstaande afbeelding; vertoonende hoedanig de verduistering alhier, te Amsterdam zal gezien worden.

DE lijn A, B, is de Ecliptica, of Zons-weg: C, D, de waare Maans-weg, G, H, de waare Maans-breedte, ten tyde der waare middelpunts duistering, zynde 's Avonds ten 5 uren, 15 minuten: op welke tyd de Zons middelpunt is in G, en de Maans waare middelpunt in H, doch door het verscheel-zigt wordt dan zoo veel lager gezien tot in J; zoo dat de Maan in de tyd van 's Avonds ten 5 uren 15 minuten, tot 7 uren 34 minuten, waarlyk loopt de lynen H, O, N, 7, K, 6, R, D, 3. Maar door het verscheel-zigt alhier schynbaar afloopt of beschrijft de lynen E, I, P, M, S, L, 9, S, V, F. En daarom is die niet regt genaamt de zienlyke Maans-weg.

De lynen H, I, O, P, N, M, 7, G, 8: K, L: 6, 9: R, S: D, V: zyn top-boogen, of lijnen die loot-regt op 't water-vlak staan. Als de Maan is in O, wordt die alhier gezien in P, zynde 's Avonds ten 5 uren 41 minuten, op welken tyd de verduistering alhier sijne aanvang zal nemen; Terwyl de randen van Zon en Maan alsdan elkander beginnen te raaken in X. Gelyk zulks in deese afbeelding sich vertoont.

De Maan gekoomen zynde in K, wordt die alhier gezien in L, zynde ten 6 uren 36 minuten. Op welken tyd men alhier de grootste verduistering zal hebben. De zigbare Maans-breedte is G, L: Hoe verre of hoe veel de Zon dan op haer grootste verduistert zal zyn, kan men op deese afbeelding afmeten; zullende van ons op dien tyd nog een twaalfde deel ligts moeten gezien worden.

De Maan gekoomen zynde in D, zal gezien worden in V, wanneer de verduistering ten eynde zal zyn; dewyl de Maan alsdan verby de Zon is gepaasert; scheidende de uiterste raaking der randen dan van malkander in Y. 's Avonds ten 7 uren 34 minuten.

Onder aan deese vertooning hebben we nog gestelt drie byzondere afbeeldingen, op welk een wyze de Zon zal moeten gezien worden te Amsterdam, een weynig voor, juist op, en weer een weynig na de middel-duistering. No. 1. is 6 min: voor de middel-duistering. No. 2. op de tyd der middel-duistering. En No. 3. vijf minuten na de middel-duistering.

En naukeuriger observerender zal aan deese ombueting de breedte G, L, zeer net kunnen waarcemen: Welke breedte wy gestelt hebben naar het verscheel-zigt, dat de beroemde Mr. Newton, in Engeland, in de Maan heeft gevonden, en volgens dien moet dueren 11 minuten: Dog, minder of meerder zynde, ook langer of korter dueren zal moeten.

De reede, waarom we de Breedte naar het verscheel-zigt van Mr. Newton hebben gestelt, is, om dat de sijne beter met onse observatie overeenkomende is, als wel van anderen. De Zons en Maans halve middellijnen zyn mede gestelt volgens de waarnemingen van den boven gemelden, welke met onse waarnemingen volkoomen overeenkomstig zyn.

Op de schaal hier onder by gestelt kaamen de zons en maans halve middellijnen, als ook de Top-boogen en langte en breedte op afmeten.

GERRIT SPINDER.

Te Haerlem gedrukt en te bekoomen by **J. van der Vinne** / Boekverkooper inde Warmoes-sraat. En zyn mede te bekoomen te Amsterdam by **Johannes Toois** / Boekverkooper inde Nieuwenbrug-steen.

